14/05/2021

Άγιος Ισίδωρος της Συκιάδας: Ένα γραφικό ξωκλήσι στη βορειοανατολική Χίο

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ο Άγιος Ισίδωρος της Συκιάδας είναι ένα από τα πιο γραφικά εξωκλήσια στην Ελλάδα και βρίσκεται στη βορειανατολική Χίο, κοντά στο χωριό της Συκιάδας.

Ο Άγιος Ισίδωρος είναι ένας από τους Πολιούχους της Χίου καθώς μαρτύρησε στο νησί στις 14 Μαΐου του 250 μ.Χ., ημέρα όπου τιμάται και η μνήμη του. Σύμφωνα με την παράδοση ο Άγιος Ισίδωρος συνδέεται με τον σχίνο και τη μαστίχα. Στον τόπο που βασάνιζαν τον Άγιο τα μαστιχόδεντρα έβγαλαν ευωδιαστά δάκρυα, τη μαστίχα, κλαίγοντας για το μαρτύριο του. Μια παραλλαγή της ίδιας παράδοσης αναφέρει ότι μαστίχα βγάζουν μόνο οι σχίνοι στις περιοχές που ο Αγιος Ισίδωρος δάκρυσε ή μάτωσε από τα βασανιστήρια που του έκαναν.

Άγιος Ισίδωρος ο εν Χίω

Ο Αγιος Ισίδωρος καταγόταν από την Αλεξάνδρεια, από ειδωλολατρική, αλλά αρχοντική οικογένεια. Ήταν ναύτης του Ρωμαϊκού στόλου, στα χρόνια του αυτοκράτορα Δεκίου και ένθερμος χριστιανός. Κάποια μέρα που η μοίρα του στόλου ήταν αγκυροβολημένη στη Χίο, καταγγέλθηκε στο ναύαρχο Νουμέριο ότι ο Ισίδωρος είναι χριστιανός. Ο Νουμέριος δεν άργησε να ακούσει το ίδιο και από τον ίδιο τον Ισίδωρο, όταν τον προσκάλεσε να ομολογήσει. Η ακλόνητη πίστη του Αγίου τον οδήγησε στη φυλακή και σε φρικτά βασανιστήρια. Ενημερώθηκε μάλιστα και ο ειδωλολάτρης πατέρας του, ο οποίος ήρθε στη Χίο για να πείσει τον γιο του να εγκαταλείψει τη χριστιανική πίστη. Οι προσπάθειες όμως του πατέρα του δεν έφεραν απολύτως κανένα αποτέλεσμα. Έτσι έφτασε στο σημείο να καταραστεί το ίδιο του το παιδί και να το παραδώσει στον Νουμέριο για να το βασανίσει ανελέητα. Αφού δόθηκε η εντολή να δέσουν τον νεαρό Ισίδωρο σε άλογα, τον έσυραν σε μια διαδρομή από την πόλη της Χίου έως το χωριό Νεοχώρι. Ο αιμόφυρτος και τραυματισμένος Ισίδωρος έμεινε ζωντανός μέχρι που αποφασίστηκε ο αποκεφαλισμός του. Το μαρτύριο του Αγίου Ισιδώρου έλαβε χώρα στις 14 Μαΐου του 250 μ.Χ.

Ο Άγιος Ισίδωρος είναι πολιούχος της Χίου και προστάτης των αρτοποιών. Σε όλη τη Μεσόγειο, επίσης, τιμάται ως προστάτης των ναυτικών. Οι Χιώτες έχτισαν τον 5ο αιώνα μ.Χ. πάνω στον τάφο του ένα πολύ ωραίο ναό σε τρίκλιτη βασιλική.

Η λαϊκή παράδοση της Χίου έχει συνδέσει την τιμή του Αγίου Ισιδώρου (παρετυμολογία του ονόματός του) με την υγεία και τη σωματική ευεξία. Τον ονομάζουν από Άγιο Ισίδωρο, Αϊ-Σίδερο. Οι πιστοί κάνουν τάματα στον Άγιο Ισίδωρο για να είναι σιδερένιοι.

Το 1225 μ.Χ. (μετά την Άλωση της Πόλης από τους Φράγκους) τα τίμια λείψανά του μεταφέρθηκαν στη Βενετία. Εκεί θαυματούργησαν σώζοντας την πόλη το 1348 από επιδημία πανούκλας. Σε ένδειξη ευγνωμοσύνης οι Βενετοί έφτιαξαν προς τιμήν του Αγίου εξαιρετικό παρεκκλήσιο στη Βασιλική του Αγίου Μάρκου, στολισμένο με εξαιρετικά ψηφιδωτά. Το 1967 μ.Χ.(18 Ιουνίου) ένα μέρος από τα άγια λείψανά του αποδόθηκε επίσημα στην εκκλησία της Χίου, και εκτίθενται προς προσκύνηση στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό των Αγίων Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου στην πόλη της Χίου. Έκτοτε και κάθε χρόνο το Ιερό Λείψανο του Αγίου Πρωτομάρτυρος λιτανεύεται μεγαλόπρεπα στη Χίο και δέχεται τις ευλαβικές εκδηλώσεις των πιστών.
Ο Άγιος Ισίδωρος αριθμεί στη Χίο τους περισσότερους ναούς επ’ ονόματί του από όλους τους τοπικούς Αγίους. Στο Βροντάδο υπάρχει ενοριακός ναός επ’ ονόματι του Αγίου, ενώ διάσπαρτοι είναι σε όλο το νησί ναοί και γραφικά εξωκκλήσια, στο όνομα του λαοφιλούς Αγίου Ισιδώρου του εν Χίω μαρτυρήσαντος (Τάλλαρος Κάμπου, Καρδαμάδα Κάμπου, Νεοχώρι, Νένητα, Καλλιμασιά, Αρμόλια, Πυργί, Μεστά, Λιθί, Ελάτα, Κώμη, Δαφνώνας, Κοινή, Αγιος Γεώργιος Συκούσης, Αυγώνυμα, Παρπαριά, Αμάδες). Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται και στο λαϊκό χιακό δίστιχο: «Στίς δεκατέσσερις τοῦ Μᾶ’ τ’ Ἁγιοῦ Σιδέρου σκόλη πανηγυράκιν γίνεται ἀπ’ ὄξω ἀπ’ τό Νεχῶρι μαζεύοντεν ἀφ’ τά χωριὰ κι ἀπό τήν χῶραν, ὅλοι».